

PETROZSÉNY és VIDÉKE

TÁRSADALMI, KÖZGAZDASÁGI és VEGYES TARTALMU HETILAP. — MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP REGGEL.

A lap előfizetési ára:

Egy negyedévre . . . 2 kor.
Fél évre . . . 4 .

Egészévre . . . 8 kor.
Egyes szám ára . . . 20 fl.



A lap szellemi részét illető közlemények a „Petrozsény és Vidéke” szerkesztőségéhez; az előfizetések pedig a kiadóhivatalhoz küldendők.
Hirdetések, valamint nyílttéri közlemények mérsékelt áron számíttatnak.

Háziipar iskola.

A legnagyobb díszesérettel és elismeréssel tartozunk azon férfiaknak, kik önzetlenül törekednek községünk szellemi és anyagi felvirágzására. Most csak azon indítványról szólunk, melyet Marek Mór tett az Andreics bányaigazgató által f. év márczius 19-én tartott értekezleten, ugyanis „mivel tapasztalható, hogy a 12 évet meghaladt gyermekek egy nagyrésze naponkint télenkédve ácsorog az utcán s más, ők meg nem illető helyen; hol magukba szívják a rosznak csirait és munkátlan életre szoknak” indítványozza, hogy az egybehívott bizottság a bányaigazgató hathatós támogatásával arra törekedjék, hogy egy közügyességi szakiskolának felállításával, ezen elzúllásnak induló fiatal-ságot megmentse, adván nekik nemcsak időtöltő foglalkozást, hanem hasznos kereset forráshoz is juthatna sokakat.

Az értekezlet egy ilyen iskola vagy is tan-műhely, felállítását szükségesnek ismeri el; Andreics bányaigazgató megígéri a minden téren való támogatást s egyhangulag megbízzák Marek Mór egy konkrét indítvány kidolgozásával, ki hogy ezen megbízatásnak eleget tehessen, a többek közt felkérte Nesnera Aladárt, az aradi m. kir. szakiskola igazgatóját vélemény adásra s töle igen praktikus utbaigazításokat és tanterv vázlatot kapott s részletesebb felvilágosítás után további tanácsait is ki-látásba helyezni volt szives.

Most már az érdeklődő egyénektől függ, hogy Marek Mórral egyetértőleg ezen szakiskola tényleges megvalósítására a helyi viszonyoknak meg-

felelő oly tervezetet készítsenek, hogy az már a legközelebbi időben megvalósítható legyen. Első sorban megállapítandó, hogy csak a fiúk, vagy egyúttal a leányok részére is akarják szervezni. Összekell irni a 12—15 éves gyermekeket, hogy tudni lehessen hány tanulóra számíthat az intézet.

Meg kell állapítani, hogy mely iparágakat akar tanítani; nagyon természetes, hogy csak olyakat lehet és szabad, melyekhez a nyersanyag itt közelben található, tehát fa, kő; szalma- és sás fonásra gondolni sem szabad, nem lévén hozzá nyers anyagunk.

A kosárfonáshoz szükséges fűzfavesszők termelésére megfelelő területről kell gondoskodni, legcélszerűsabbnak találhók az állami vasutak mentén levő anyagárkokat, melyek ez ideig nincsenek felhasználva, vízenyős voltakna! fogva nagyon alkalmasok a fűzveszők termelésére s ha a létesítő bizottság, vagy a község kérelemmel járul a vasutak igazgatóságához, nagy valószínűség szerint átfogja engedni e célra; mit annál is inkább reménylünk, mert mint tapasztaltuk a jótékony és közhasznú létesítményeket minden időben pártolni és támogatni szokta.

Gondoskodni kell egy nagy teremről a tanítás céljaira s egy mellék helyiségről a nyersanyagok raktározására.

A szaktanítót a kereskedelemügyi Miniszter nevezné ki. Az iskola felszerelésének egy részét is kilehetne eszközölni a Minisztertől, de azért az évi kiadás még is jókora összegbe kerülne; annak fedezésére pénzalapról kell gondoskodni. Ha a Miniszter egy vándor tanítót küldene, a ki a be-rendezésnél, betanításnál intézkednék, annak itt

léte idejére legalább lakásról gondoskodni kell. Az elmondottakat szem előtt tartva a még szükségesekeket hozzá toldva kellene a tervezetet minél előbb elkészíteni.

Ha talán kertészeti tanfolyam felállítása mutatkoznék célravezetőbbnek, megállapítandó minő termények részére megfelelő az itteni éghajlat, mert a talajt olyanná tehetjük a milyenre szükségünk van. Az alma, de különösen a körte szépen diszlik védett völgyeinkben s nemcsak hasznos hozó a gyümölcs tenyésztés, de a dús lombú fák kopár oldalainkat nagyban díszítene s kellemes illatuk élvezhetőbbé tenné füstös levegőnket. Nagyban lehetne szaporítani boglyót termő eszerjénket, mint egres, veresszőlő (ribizli), a magyaró is szépen díszlenék, azonkívül a nagyobb fajta, folyton termő eper.

A zöldségfélék majd mindenike, kivéven a paradicsomot és paprikát; a kárhoz igen szépen díszlik.

Kertészeti célokra van is egy nagy terület, melyet a kincstár faiskolának kerített el; régebben az állami és társulati iskola növendékei itt tanultak a kertészeti gyakorlatokat, most a bérlő társulat birtokában van. E területet jól fel lehetne használni e tanfolyam céljaira.

Hogy ezen, már 12 évet meghaladt gyermekek ne kerüljenek egész tudatlanul e tanfolyamok akármelyikébe, a felügyelő közegnek vagy bizottságnak figyelmét ki kell terjesztenie arra is, hogy valjon a népiskolák növendékei részesülnek e a törvény és tantervben kötelezőleg előírt kertészeti és ipari oktatásban, mert ott határozottan elvan rendelve, hogy „Oly vidékeken, hol inkább

„Petrozsény és Vidéke” tárczája.

Életrajz.

Szerencsétlen választást tettek öseim akkor, midőn az ABC-nek majdnem a végéről vett betűvel választottak maguknak és így örökségképpen nekem is vezetékevet. Felteszem ugyan róluk, hogy a ABC-ét tudták, vagy legalább hallották, de azon mégis csodálkozom, miért kellett nekik éppen a végire jutni, hiszen ottan van pl. a K betű, mennyi széhangzása, irigylés reméltő név kezdődik ezzel. Nálunk Magyarországon talán a legtöbb.

Nem tették, hanem nekik úgy tetszett, hogy vesztetre minden professzor úr notessében az utolsó én legyenek.

Veszedelemes állapot ez! Aki tudja az ne is gondoljon rá, aki pedig nem tudja annak megsugom, hogy a legtöbb professornak az a fura szokása van, hogy a felelésre való hívásnál a névsorból leggyakrabban az első és utolsó tanulókat szokta felelésre felszólítani. Előbb említett oknál fogva nekem bőven kijutott a felelésből — már tudniillik, ha megtanultam a kimért porciónak legalább az elejét, meg a végét, mert stich-próba gyanánt azt is megtalálták kérdezni, hogy ez vagy az a szerintik nevezetes és pláne szépnek is tartott dolog miként végződött.

Jóformán követtem már a felhívásnál a mesebeli vén tehén példáját, melyet annyszor vittek már a vásárra, annyszor nézegették már a fogát, míg végre

belátta, hogy minden ember előtt ki mellette elhalad — száját kell tátani.

Sok felelés, gyakori kérdés egy kissé kellemetlenül hatott reám, míg végre diákurfanggal az irodalom-történet tanárán kiakartam fogni.

Még jóformán felsem ment a káthédra, felállok.

„Hát maga mit akar?”

Felelni szeretnék tanár úr kérem szépen!

„Maga akkor felel, amikor én akarom, érte?”

Értem kérem!

„Na ha érte, miért nem ül le, mit áll ott mint egy villámhárító, üljön le!”

Engedjen meg kedves tanár úr, de én Kisfaludy Károlyt és Kisfaludy Sándort rendkívül szeretem egyenként, éppen azért külön-külön el szeretném mondani csekély, mondjuk hézagos ismereteimet róluk és egy kis utbaigazítást kérni a megkülönböztetésre, mert megvallya az igazat mindig összetéveszttem őket.

Mondtam, hogy maga akkor felel — természetesen ha tud — amikor én kívánom.

Nem volt mit tennem, szomorú arcot vágva örömmel leültem és hálát adtam a tanár úr következetességének, hogy nem engedett felelni, megszabadultam az akkor még ugynevezett „szalonnaakasztótól.”

Nagy merészség volt ugyan tőlem, mert ha kihallgat, vargát fogtam volna, hanem az a hetykén kijelentett „felelni akarok” megtette a kívánt hatást, utóvégre vigasztalt az a tudat, hogy úgy is csak egy szekundát kaptam volna!

Óra végén örömmömbe ökörszemet szerettem volna fogni!..... de nem volt pénzem! Különbben is nagyon sok diák elvből nem kontozik!

Igy megkellett állapodnom a sovány örömmel, mely hasonlított ahhoz midőn egy parasztember verte a nyakszíjra tartott kutyát, a nagy vonításra szomszédja oda-szól neki: „Miért veri kend azt a kutyát?” Nem csinált az magának semmit. Örömet akarok neki szerezni! Miféle öröm az, ha tittegel egy jámbor állatot? Megálljon csak mindjárt, hogy fog ez örvendeni majd ha eleresztem.

Örvendtem én is, de csak a következő napig!

Az én tanárom beallított és notes nélkül mondja

„Hé izé” Mondja el a saját életrajzát!

Na gyilkos teregettet, ez most engem gyóntatni akar!

Na édes professor úr — gondoltam magamban — rosz helyt kereskedel.

Hogy én a dolgaimat még csak darabossában is elmondjam, azt lesheted!

Hát kezdje már, mit gondolkozik annyit, hát azt sem tudja hol kell kezdeni.

Tudom kérem! Születtem, mint ez már másokkal is megtörtént, életem egy darabig úgy, ahogy otthon engedték. De a barbár magyarok kérérlhetetlen szigora behozta a tankötelezettséget. Iskolába adtak, s ha már egyszer belefogtam a tanulásba, addig tanultam amíg ide jutottam. (Ebből ugyan nem lettél okosabb gondoltam magamban.) Tanulmányaimat amint kedves tanár úr is tudja a legjobb eredménnyel végeztem.

Na — na! szől kegyesen a tanár úr. Feladványaimat, írásbeli dolgozataimat kifogástalannak tartották mindig.

Maga hazud! Mondja a tanár úr!

Bocsánat tanár úr, én nem hazudom!

iparral, mint mezei gazdálkodással foglalkoznak, tulsúly fektetendő az ipar tanítására". „A hol csak lehet, a vidék szerint a házi ipar egy-két ágát is gyakorolni kell."

Most midőn az állami iskolánál egy tanítói állás üresedett meg, oda kellene hatni, hogy az egy az iparoktatásban járatos tanítóval töltsék be; ez is előbbre vinné ügyünket.

Még egy körülményt akarunk az érdekeltek figyelmébe ajánlani. Azon gyermekek kiknek részére a házi ipariskola felállítása tervezetik 12—15 éves korban lévén, ismétlő iskola kötelesek. A közoktatásügyi miniszter országszerte gondoskodik ezen gyermekek mezőgazdasági kiképzetéséről; közelebbi tervbe vette a leányismétlő iskola szervezését, de ez ideig figyelmen kívül hagyta az ipartelegeken levő ismétlő iskolák szervezését. Ha egy megfelelő javaslattal járulnának a Miniszter elé nincs kizárva, hogy Petroszényben egy ilyen iskolát létesítsen, mely alapját és kiinduló pontját képezne az egész országban szervezendő iparos ismétlő iskoláknak. Ez előbb utóbb megfog történni, de jó volna ha a mi kezdeményezésünkre az elsőt itt állítanák fel.

Nem csak vidékünk s első sorban községünk anyagi gyarapodásának vetné meg alapját egy ilyen intézet, de minden frázis nélkül szolva, itt a határszállón Europa majd minden nemzetisége által vegyesen lakott községben, az államnak elsőrendű kötelessége, hogy ezen sokféle nemzetiiséget, a magyar kultúra által egy közös gondolkodásu, érzésben és nyelvben egységes magyar néppé tömörítse.

A népiskolák eredményei hatványozva tünethetnek fel hatásukat, míg most az iskolákból kikerülve, az élet nagyobb részét kitörli lelkükből az ott szerzett benyomásoknak.

Vállvetve kell küzdenünk s minden erőnkkel támogatni azon férfiakat kik szívesen, időt és fáradságot nem kímélve törekcsenek ezen intézmény létesítésén.

A kinek egy jó eszméje támad, vagy bármely oldalról kívánja az ügyet megvilágítani, szívesen helyet adunk a lapban, hogy minél hamarabb és biztosabban észlét érjünk.

Hát maga most az ikeségik ragozásába kapaszkodik a helyett hogy hyperbolás életrajzát folytatná!

Hiszen maga olyan konyhai stílusban ad elő mindent, hogy kénytelen vagyok magát igazán sajnálni.

Köszönöm, de ne aggodjék felette tanár úr!

Maga még visszamer válaszolni?

Tüstént behivatom Kálmánt! (Lévén ez a teljhatamú úr nappal iskolaszolga, éjjel eszmadia). És ezzel elővette noteszet, rá akadt a nevére és olyan szekundát plántált a többi mellé, hogy még a harmadik lapon is meglátszott a nyoma. Következett most a szekundával feltétlenül együttjáró ezimegetés mely annyira összefüggésben van egymással, hogy hasonlattal éljek, mint például a baka és a szakácsné!

Majd mind jó paedagogushoz illik hozzáfogott a tanácsadáshoz.

Nézze édes barátom én magának csak jót akarok a midőn azt tanácsolom válasszon magának más pályát! Hiszen nem feltétlenül szükséges mindenkinek tudományos pályára készülni, mert a mint én jószolhatom kedves barátom, magából akkor lesz tanító, amikor belőlem római pápa, pedig hát én már öreg is vagyok és még hozzá kálvinista.

Minek szalad maga olyan szekér után, a mely fel nem veszi, hiszen maga még fiatal, a megélhetésnek sok különböző forrása áll maga előtt, választhat belőlük.

Mai napság az ipari foglalkozás legkeresettebb

KÜLÖNFÉLÉK.

— **Lapunk május 4-én** kelt 18-ik számában közöltük, hogy a petroszényi gymnasium püspöki biztosává Gróf Mailáth Gusztáv erdélyi róm. kath. püspök, kinevezte Gróf Toldalagi Samu petroszényi plébánost. E közleményünk többek részéről félreértésekre szolgáltatván alkalmat, most közre adjuk a kinevezés hiteles szövegét, szórul-szóra:

1804—1902 szám.

Nagyságos bányaigazgató ur!

Van szerencsém Nagyságodnak és az elnöksége alatt működő iskolai gondnokságnak becses tudomására hozni, hogy—a mit már régebben kellett volna tennem—a petroszényi községi gymnasiumhoz—a kath. hit- és erkölcsi tanítási ügyek gondozására, a jelenlegi plébános gróf Toldalagi Samu személyében püspöki biztost neveztem ki. Ajánlom őt szíves jó indulatokba.

Fogadja Nagyságod kiváló nagyrabecsülésem kifejezését.

Gyulafehérvárt, 1902. ápril 24-én.

Mailáth
erdélyi püspök

Nagyságos

Andreics János

Bányaigazgató urnak

Petroszény.

— **Haléložás.** Losonezi Akos bányakincstári nyugalmazott bádigos mester a híres Losonezi családnak talán utolsó sarja f. hó 9-én hunyt el Petrillai-Deák bányán.

— **Zivatar megfigyelő** állomást rendezett be Petrillán a m. kir. orsz. meteorológiai és földmágnességi intézet. Az állomás vezetésével Nána Aurél petrillai áll. isk. tanítót bízta meg az intézet.

— **Betrány Vulkánban.** Lapunk múlt számában, a különfélek sorába téves információ alapján került be a Miligram név. A négy hivatal közelében lévő és jogosan megvádolt kavémérés a Stein Róza tulajdonát képezi. Miligram ur csak ott lakik. A hatóság éber figyelemmel kíséri ezt az üzletet.

— **Templomrablás.** A lupényi izraelita imaházba f. hó 3-án éjjel ismeretlen tettesek betörték s onnan az oltáron lévő kínai ezüsből készült „Thorát“ (tiz parancsolat) és három csomag viasz gyertyát elloptak. A lopás a Wágmán Heréz kárára történt, mert ő volt a felügyelettel megbízva. Az erőlyesen nyomozó esendőség eddig csak annyit tudott kipuhatolni, hogy a tettes az ablakon latolt be és a tett állítólag bőszi műve.

— **Folyó hó 17-én** szombaton a Wagner szálloda nagytermében a gymnasiumi szertárak felszereléseinek gyarapítására jótékonycélú műkedvelői előadás tartatik melyre a nagyérdemű közönséget ez utón is meghívja a gymn. bizottság. Az előadandó darab a „Jó Fülöp“

Vigjáték 3 felvonásban: Irta: Csiky Gergely. Rendező: Kosa Mihály, Sugó: Végh János. Személyek: Hernádi Fülöp — Ungváry György
Góth Máttyás — Schulek Jenő dr.,
Matild — — — Henrich Vietorné,
Klára — — — Czuppony Ilonka,
Vathay Béla, Matild férje — — — Henrich Victor,
Ottl, Béla nővére — — — Priváry Gézané,
Várad Ottó — — — Priváry Géza,
Adél neje — — — — — Rosehnál Anna,
Déri Andor — — — — — Blaschek Aladár,
Adolf, inas — — — — — Györke Ferencz,
Marsa, szobaleány — — — — — Huth Margit,
Fürdői játékosok. — Történik az első felvonás Góth nyaralójában a főváros közelében; a második Vathay Béla fővárosi lakásán; a harmadik egy hazai fürdőhelyen. Belépti-díjak: Ülőhely 2 k., állóhely 1 k. Jegyek előre válthatók Pick Samu ur üzletében, s mivel az ülőhelyek számozottak lesznek azoknak mielőbbi megváltása kívánatos. Az előadás kezdete 7 1/2 órákor. Előadás után tánc.

— **Jótékonycélú műkedvelői előadás** lesz folyó évi május 19-én (Pünkösd másodnapján) a petrillai-deák-bányai állami népiskola termében a jómagaviseletű és szorgalmas tanulók záróvizsga alkalmávali megjutalmazására, részben pedig a petrillai-deák-bányai szegény iskolás gyermekek felruházására. Belépti-díj: személyjegy 1 kor. — Családjegy 2 kor. Kezdeté este 7 órákor. A jótékonycélú érdekében felülfizetések köszönettel fogadtatnak és hirlapilag nyugtáztatnak. Jó ételekről és italokról gondoskodva van. Műsor a következő:

1. „Ez a kis lány“... dal. Éneklik az állami népiskola növendékei.

2. „Álom-való“ című költemény. Arany J.-tól. Szavalja: N. N.

3. „A nyáron, a nyáron“... dal. Éneklik: az állami népiskola növendékei.

4. „A kutya“ színű három felvonásban. Irta: Gaál Mózesné. Előadják az állami iskola V.-VI.-osztály növendékei.

5. „Azt mondják“... dal. Éneklik: az állami népiskola növendékei.

6. „Vizgák előtt“ magánjelenet. Előadja: Kovács István VI.-oszt. tanuló.

7. „Levegőben szépen szól a paesirta“... dal. Éneklik: az áll. népiskola növendékei.

8. „Magasan repül a daru“... dal. Éneklik: az áll. népiskola növendékei.

Előadás után tánc. — A meghívók a hét folyamán lesznek szétküldve.

— **Döglött kutya.** Hogy az egészségügyre egyes helyeken mily kevés gondot fordítanak és mennyire nem törődömséggel képesek hosszú ideig végig nézni azt hogy Aninosza közelében egy öslakó telken köze

megélhetési mód, az iparosnak nem parancsol senki. ha jól kezd menni a dolga, még csak nem is gondolkodik.

Igazán gondolja meg a dolgot fiatal barátom! Én majd protegálni fogom magát Kálmánnál (már t. i. a eszmadianál) magából időfolytán jó mesterember lehet, mert politikája van! Gondolkozzék csak!

Megélhetek én a politikámmal eszmadia mester-ség nélkül is, egyebet nem örökölttem apámtól mint egy jó porézó furfangot, még mai napig is van belőle, mindezt természetesen magamban gondolva a szíves protekeziót hirtelen másnak testáltam, némi esekély kibővítéssel, egyben úgy vélekedtem, hogy ha a tisztelt tanár ur addig jár mezidőben a míg én talpalkok neki egy pár cipőt, akkor rögtön elindulhat Conossába papát várni.

Mert lássa édes barátom, nehéz ez a magyar nyelv, annak oly sok szép fordulatai, oly kedves változatai vannak a mi más nyelvben nem található, mit akarja maga ezen mély tudományu dolgokat firtatni?

Költöket összehasonlítani, ahhoz nagy ismeret kell, nem elég azt mondani, hogy a Kisfaludyak közül nekem a Károly vagy a Sándor tetszik, vagy talán egyik sem, itt mindig a szakember véleménye után kell indulni és nem az elfogult éretlen feltevések után.

De kérem tanár úr, hiszen éppen becses véleményét mertem kérni a tegnap!

Átlátok én a szitán kedves barátom! Maga, hogy megmenekedjék a felelőstől nagy fufanggal engem a-kart egzaminálni. Hó, hó, attól elkéstünk, tanulja meg fiatal barátom, hogy én nem vagyok már tanuló, engem ezelőtt már 50 évvel kérdeztek.

— De kérem szépen tanár ur...

— Semmi de! Takarodjék ki, mert behivatom a Kálmánt.

No már megint a Kálmán! Akkor inkább kimegyek.

Hogy mi történt benne, azt nem tudom csak sejtem. Jaj volt az utánam következőknek, járta az élet-rajz a tánczát, még a ki meggyónt még az is szekundát kapott.

Végre valahára esengettek, jöttek az atyafiak kikelt képpel, sok volt olyan aki nagyon szeretett volna velem találkozni, hanem én egyiket sem fogadtam. Ugy tiszteséges távolból halottam egypár nyilatkozatot, melyeket szoros kapcsolatba hoztak a nevémmel a legenyhebb ez volt: „Óh hogy az ördög vitt volna el élet-rajzoddal együtt! Ha még egyszer így csinálsz meg-pokrocsozunk, ezzel is szaporodni fognak életrajzod adatai.

Nem is tettem többé soha! Mert amit diákok esportosulva megigérnek, azt betartják ám! Tessék csak megpróbálni.

Valaki.



az uttesthez a járókelők gyönyörűségére ott fekszik egy jeges medve nagyságu döglött kutya, csaknem megbotránkoztatja az embert. Ugy látszik hogy Aninószán és annak környékén nincsenek községi tanácsosok, mert ha volnának, a menyire hozzá vagyunk szokva az ő tappintatos szigorukra, már nem ijesztene a telepen lakókat a bekövetkező nagymeleghen a megromlott levegő.

— **A nagyszabeni takarékpénztár igazgatója,** Zeilig, e hó 8. á. m. itt járt, hogy megsejmelje a piactereket, melyekre, a község 80.000 koronát akar fölvenni melylyel községházát és közbághidat építhessen s a járdákat kiegészíthesse.

— **A fiáért állott boszut** — a törvény kikérülésével — Kaldarár János petrilla csimpai lakos akkor a midőn f. évi április hó 29-én este — 7 — 8 óra között Kaldarár Dumitru saját házából kiszolitva az utcán megrohanta és zsebkésével úgy össze-vissza szurkálta, hogy az orvosi látlevelet kiállító orvosi szakközeg súlyos testi sértsének minősítette a rajta ejtett sérüléseket. Sérített azért kellett elszenvedje ezeket a bántalmakat mert Kaldarár János 7 éves fiának hátát az nap délután tréfából meglapogatta.

— **Késelő utas.** Vulkán községében a vasuti álmástól a felszólílvölgyi közsémbánya társulat bánya-jaig egy négykilométer hosszú keskeny-vágányu vasut vezet. Innen vonatja nevezett társulat a szénnel telt csilléket a vasutnál levő rakodóra. A csillék nem levén személyszállításra berendezve azokra idegeneknek és járatlanoknak engedély nélkül felállani tilos. Ezért kergette le Blága Miklós társulati istálómester a csillék egyikére feltolakodó idegen munkást f. évi május hó elsején d. u. 4 órákor. A munkás az ötlet ért szegényt megbószulandó kést rántott s a köteleességét teljesített istálómester fejét több helyen megszurta s mielőtt a közeledő kocsisok lefogták volna elszaladt. Neve ismeretlen. A csendőrök nyomozzák.

— **Kedélyes állapotok.** Nem Pujon történt, s nem Puy Miklóssal esett meg az eset, hogy az illetőnek a lovára már nem kellett patkó, sietett bejelenteni a gyászos esetet a községi előjáróságnál, de onnan elutasították azon indoklással, hogy nincs sintér a ki elszállítsa, a szolgabíróaságtól is elutasították. A nemes pára már napokig fekszik a Miklós ur portáján mikor megidéztek ökelmet s mint mondani szokás elvették rajta a port, vagyis eltiltették 8 napi elzárásra s 25 koronára pénzbírságra. A pénzt nem tudván megfizetni 4 napi elzárásra változtatták s Puy Miklós uram leis ülte a 12 napot; de alig szabadult ki, már a kutya döglött meg; ekkor, hogy újra nekelljen ülni, hátára vette a kutyát s elbalogott vele a községi előjárósághoz, kérve mondják meg hová áshatja el; de biz azt nem mondhatták meg, nem levén a községben dögtér. Mit volt mit tennie panaszra ment a szolgabírói hivatalhoz, hol azt a rendeletet kapta, hogy vigye a dögtérre s ott ássa el. Alásan kérem tessék megmondani hol az a tér? mert a jegyző ur azt mondja, hogy olyan nincs. Ha a községi előjáróság nem tudja, akkor mi sem tudjuk, elmehetsz! De kérem alásan akkor még is csak itt lesz annak a legjobb helye s a kutyát a szolgabíró asztalára téve, elindult. Folytatása természetesen következni fog.

— **Szerencsétlen apa.** Veisz Mihály petrillán mult hó 23-án temette el egy 7 éves leányát (vörheny), — f. hó 6-án feleségét, tizedikén pedig 3 éves leányát, ki szintén vörhenyben halt el. És a kieléhetetlen sors nem elégette meg csapásait; reménytelenül fekszik még ugyancsak vörhenyben egy 9 éves leánya. Megható jelenet volt az anya temetése alkalmával; magán a szomorú tisztséget végző r. k. lelkészen is meglátszott a meghatottság, midőn az árva maradt kis gyermek szívszorogva kiáltott oda a koporsót vivőknek: „nyisd ki anyám a koporsót, hogy fekdjek mellé“.

— **Tanulmányi ut.** Pünkösöd szombatján f. hó 17-én érkeznek a Zsilyvölgyébe az Új-Szent-Annai polgári iskola növendékei tanáraik vezetése mellett. — A menyíre a bányatársulat és irányban számtalanszor tanúsított jóindulatát oly sok követendő példával igazoltuk biztosak vagyunk, ezen intézet tagjai ez alalommal sem fognak egyebet mint kellemes emléket magukkal vinni sík honukba Petrozsényből.

— **Ovakodjunk.** Most midőn Petrozsény és környékét nap-nap után méhráig a virágos mezőt, úgy rohanják meg az idegen vidékről jövő ismeretlen újabb meg újabb alakok s azzal mutatják be magukat az előre kiszemelteknek, hogy biztosítanak biztos alappal; bármily biztosan szálljon valakinek házára a veres ka-

kas, bármennyire nézzen is a „Kundschaft“ biztos halál elé, bármennyire biztos is, hogy baleset éri őket, ők biztosan biztosítanak, különösen, ha biztos egy kis előleg is (tiszteltet a kivételeknek): — ova intjük és figyelmeztetjük a közönséget arra, hogy van itt sok tiszteséges biztosító intézetnek megbízható, állandóan helybenlakó képviselője s ha valaki ilyen irányu czél-szerű eszméjét megvalósítani, akarja forduljon hozzánk, mi szívesen mutatjuk be a helybeli ügynők névsorát, de az idegenekkel szemben legyenek ovatosak és elővigyázók. — Hogy mennyire nem viseli lelkén egy-egy kiküldött ambuláns ügynök saját társulatának érdekeit, a mennyiben képes a megbízottakat a legnagyobb megkülönböztetésnek s így életveszélynek is kitenni, szolgáljon bizonyítékul a következő megtörtént eset.

Zord idő lévén egy petrillai uri ember mikor már aláírta a biztosítási ajánlatot, — öröme annak, hogy az ő jövője úgy anyagiakban mint életben biztos, — a gyenge s így bizonytalan bérben lévő biztosító „fő-felügyelő“ urnak felajánlotta 200 koronás télikabátját, igen természetes a viszontlátás reményében.

— Oh kérem.

— De kérem!

— Instálom alásan!

— De hát miért fárad?

— Már bocsánatot kérek az én házamból így és ilyen zord időben nem engedem el.

És most következik be az a körülmény a mikor a „felügyelő“ ur biztos s a petrillai biztosított uri ember nem biztos, mert a biztosítási üzlet megkötési ideje után kiköleszött drága téli kabátját a bizonytalan helyen lévő ambuláns „ügynök“ ur többszöri levélbeli felkérés után máig sem küldte vissza s így hát bizonytalan a kabát viszontlátása. Közkíváncsi kijelentjük, hogy a biztosító társaság neve „A“ s az „ügynök“ uré pedig „B“-vel kezdődik.

— **A budapesti kertészeti kiállítás,** mint tudósítónk értesít, nemcsak a nagy közönség, hanem a legelső szaktekinetelyek véleményei szerint minden eddigit felülmúl és vetekedik bármely világkiállítással. — Ezen siker orosz-lánrésze Mauthner Ödön cs. és kir. udvari magkereskedő, akinek kiállítása oly szép és fenséges, hogy e czég tulajdonosa nem győzi fogadni az elismerő nyilatkozatokat, melyek valóságos ovációs számba mennek. — A megnyitás napján József főherceg személyesen gratulált Mauthner Ödönnek és bemutatta Klotild főhercegnőnek. — E világhírű czég, mely eddig 22 külföldi kiállításon az első díjakat vitte el, ezúttal versenyen kívül jelent meg, hogy mellette főképp a vidéki cégek is érvényesülhessenek, sőt ő maga is 3 tiszteletdíjat ajánlott fel a kiállítás ügye érdekében. — Mauthner csoportjai 15 főhelyet foglalnak el az iparcarnokban és az előtte levő területen. — Olyan gazdag babér erdőt, pálmaligetet és szindus virágokat még nem látott a budapesti közönség, a minőt Mauthner varázsolt oda. Kiállított többi között viruló 1000 Crimson Rambler rózsát, 3000 nagyvirágú Cinerariát, több mint 4000 babérfát, melyek a kiállítás után eladásra kerülnek. 800 szegfűt 175 változatban stb. stb. — Még a szakemberek is oda nyilatkoztak: tudtuk, hogy Mauthner nagy, de hogy ilyen is tud nyújtani, az már igazán páratlan! — A zsűri egész zavarban volt, hogy mivel fejjeze ki elismerését és megbizta az elnökséget, hogy magasztaló hangú levélben mondjon köszönetet Mauthnernek, amiért a kiállítást oly magas színvonalra emelte. Kedden Ő Felsége is meglátogatta a kiállítást és minden egyes csoportnál elismerését fejezte ki Mauthnernek.

— **Nevető örökösök.** Nem rég halt meg B. máv. tiszviselő, ki az utóbbi években őr módon élt és ez az élet mód mindenki előtt rejtély maradt, annál is inkább, mert a csekély nyugdíjból nem juthatott a költséges élvezetekre. Az örökösök kíváncsiak lettek a végrendelet tartalmát. De ebben csalódtak. Nem maradt se pénz, se értékpapír. Ellenben csakhamar rábukkantak a jövedelmi forrásra, mely az elhunytat éveken át ellátta pénzzel. Kis jegyzőkönyvének egy pár oldalán a Török A. és Társa név volt feljegyezve és a jegyzetek magyarázó része bebizonyította, hogy B. rövid egy pár év alatt sok kisebb nyereségyen kívül négyszer tekintélyes összeget, köztük két főnyereményt, nyert Török A. és Társa cégnél kinek Teréz-körút 46., Váci-körút 4., Muzeum-körút 11., Erzsébet-körút 54. és Kerepesi-út 32. sz. alatt vannak a banküzletei. A további kutatások alkalmával egy lexikonban egy 300.000 koronáról szóló bankletéti elismervényt és egy osztálysorsjegyet találtak az örökösök. A véletlen úgy hozta magával, hogy ez a sorsjegy is nagy

összeget nyert Török bankházában. Elképzelhető, hogy az eddig szomorú örökösök arca mint derült ki a nem várt nagy örökség felfedezése folytán.

— **Ingyenes diszmű ajándék.** Aki e címet olvassa akaratlanul is Amerikára, a képtelenségek hazájára gondol. Pedig egyuttal sokkal közelebbről, Budapestről, kél szárnya e hír. A PESTI NAPLÓ Magyarországnak e legrégibb pártoktól és klikkektől teljesen független, szabadelvű és szókimondó napilapja lepi meg vele karácsonyra olvasóit, ajándékkal adván — teljesen ingyen — a gyönyörű kötetű, remek illusztrációkkal díszített Zichy Mihály album-ot. E valóban értékes és nagy irodalmi beccsel bíró művet — melynek az Athenaeum kiadásában megjelent eredetije 90 koronába kerül — a pesti napló új kvárt kiadásában karácsonyi ajándékkal megkapja a pesti napló minden állandó előfizetője. És megkapják díjtalanul azok az új előfizetők is, akik az egész éven át fél, negyedév vagy havonként, de megszakítás nélkül fizetnek elő a pesti napló-ra.

— **Nyári-üzlet megnyitás.** Berger Adolf nyári sörccsarnokát, Péter Károly cigányzenéje mellett, f. hó 11-én — vasárnap — nyitja meg.

TANÜGY.

Tanítói gyűlés.

A hunyadmegyei általános tanítói egyesület „Zsilyi“ járásköre f. évi május hó 7-én tartotta meg tavaszi közgyűlését a salgótarjáni társulat mintaszerűen berendezett aninoszai iskolájában. Programmszerint is a gyűlés a gyakorlati tanítások megfigyelésével vette kezdetét. Mindkét társulati tanító saját módszerét mutatta be. Bakó Lajos a II. osztályban a koronát ismertette, Vass Imre pedig rajzot tanított az V. — VI. osztályban a távlatból. A sok szép és tanulságos dolog látása és meghallgatása után megejtett bírálat a tagoknak a tanítással bemutatott praktikus és módszeres eljárását helyesli.

A tanítások minden részletekben teljesen sikerültek. Az eltanított anyagról a gyermekek a legtisztább képet nyerve, értelmes rövid mondatokban írták le a tanultat. A távlati rajzot pedig meglepő ügyességgel utánozták.

A két tanító fáradságot nem ismerő szorgalmának tudható be az elért eredmény, s így elsőfokulag az övék lenne az érdem, — de dícséret és elismerés a bányatársulatnak, melynek a tanügyet lelkén viselő igazgatója áldozatot nem kimélve a két tantermet minden szükségességekkel oly meglepő módon felszerelte.

Az elnöki megnyitóval Fekete József járásköri elnök, felhóván okul azokat a személyeskedő megjegyzéseket melyekkel a H. Á. T. E. „Értesítő“-jében az egyesület titkára szerkesztői ruhába ültözve őt érinteni igyekezett, a viselt tisztségről lemond, a kör tagjai a lemondást nem fogadták el, elnöktüknek egyhangulag bizalmat szavaztak s a felsőbb hatóságot jegyzőkönyvileg felkérték utasítaná a titkár hogy jövőre a kör belső ügyeibe ne avatkozzék bele.

Vigh Nándor petrozsényi állami iskolai igazgató tanítónak vonzóan leirt és figyelemmel végig hallgatott „Életrajz“ című felolvasása után Vass Imre társulati tanító tartotta meg szabad előadását „A nyelvtan helyes tanítása“ címen.

Több évi gyakorlatból merített azon eljárás helyességéről szól, midőn a nyelvtant nem a szabályok bemagoltatásával, hanem a fogalmazással tanítják. Az általa követett mód mikéntjét az iskolájában évről-évre készítet feladatokon mutatta be, melyekből a fokozatos haladás s az ügyes nyelvkezelés tünt ki.

Rödl Frigyes az ifjúsági egyesületek megalakításának kérdését vetette fel.

A napi renden lévő kérdéshez a gyűlés minden tagja hozzá szólott, de határozatot nem hozott, hanem ajánlja a kérdés tanulmányozását és alapos megvitatását a következő gyűlésre tűzi ki.

A jövő gyűlés helyéül egyhangulag Vulkán lett kiszemelve.

TALÁNY.

Mikor lesz Petrozsénynek zárkája?

A megfejtők között Gaál Zsigmondnak „Utaltan utakon“ című költeményei fognak kiosztatni: a kiadóhivatal részéről. A megfejtés s a megfejtők névsora a jövő számban közölve lesz.

Felvétel a nagyszebeni tanítónőképző intézetbe.

A következő 1902/903. tanévre az 1. osztályba felvételért folyamodhatnak 14. életévüket betöltött olyan leányok, kik a felső leányiskolát, a polgári vagy felsőbb leányiskola vagy leánygymnasium négy alsó osztályát, sikerrel végezték.

Felvételi vizsgálat nélkül de pályázati kérvények laapján történik a felvétel.

A felvételi kérvényhez a következő okmányok csatolandók: 1. Keresztlevel, 2. iskolai bizonyítvány a megelőző isk. évről s az idej. időszak. értesítő. 3. orvosi bizonyítvány a folyamodónak a tanítói pályára alkalmas voltáról.

A kérvényben kiteendő, hogy benlakó vagy benjáró akar-e lenni a növendék.

Benlakási havi díj 18 ft. (36 Kor.) A kérvényeket az intézeti igazgatósághoz június hó 15-ig kell benyújtani. A felvételi július hó első napjaiban lesz elintéztve, miről az érdekeltek azonnal értesítést nyernek.

A III. osztályba felvehetőek, a kik: kisdövényői oklevelet szereztek, vagy a felsőbb leányiskola esetleg a leánygymnasium hat osztályát végezték. Az ilyen tanulók az I. és II.—ik évfolyam különbözeti tárgyaiból vizsgálatot tesznek.

A benlakásról prospectust szívesen küld az igazgatóság.

Nagyszeben, 1902. május 1-én.

Dr. Bilinczy Lajos,
képző int. igazgató.

Felelős szerkesztő: Nagy Miklós.

Kiadótulajdonos: Figuli Antal.

NYILTTÉR)

Nagyságos Surányi József urnak

a „Pesti napló” főmunkatársa és elnöke.

Budapest.

Tűzbiztosítási ügyembe kegyes volt f. hó 6-án midőn személyesen megkeresni voltam bátor segítségemre lenni s magas befolyása által csaknem elvesztett ügyemet odajuttatni, hogy ma már igazságos követelésemet megkapom. Fogadja Nagyságos Uram leghálásabb köszönetemet.

Simon Balázs

földbirtokos és kereskedő.

*) E rovatban közölttekért nem vállal felelősséget a Szerk.

Épület és műbádogos.

Van szerencsém a Petrozsény és vidéke n. é. közönségének b. tudomására hozni, miszerint Petrozsényben a Junger Samu-féle házban (Főutca 658 sz. alatt) **épület és diszműbádogos** műhelyt nyitottam, elvállalok **gáz- és vízvezeték-szereléseket** és mindennemű szakmámba vágó munkákat.

A munkák kifogástalan és pontos elkészítésére nagy gondot fordítok.

Minden e szakmába vágó munkákat a legolcsóbb árban is felvállalom.

A nagyérdemű közönség szíves támogatását és nagyrabecsült bizalmát kérve vagyok

kiváló tisztelettel:

Braun József,

13—13

műbádogos.



Az összes 50.000 nyeremény

A legnagyobb nyeremény legszerezhető esetenben:

1.000.000 korona

A nyeremények részletes beosztása a következő:

	Korona
1 jutalom	600000
1 nyer. á	400000
1 „	200000
2 „	100000
1 „	90000
1 „	80000
1 „	70000
2 „	60000
1 „	40000
3 „	30000
1 „	25000
7 „	20000
3 „	15000
81 „	10000
67 „	5000
3 „	3000
432 „	2000
763 „	1000
1388 „	500
96 „	300
81700 „	200
3900 „	170
4900 „	180
50 „	100
3900 „	80
3900 „	40
50,000 nyer. és jut. összegben	13.167,000

Rendelőlevél levágandó. TÖRÖK A. ÉS TÁRSA bankháza Budapest.

Kérek részemre tervezettel együtt küldeni.

I. oszt. m. kir. szab. osztálysorsjáték eredeti sorsjegyet a hivatalos

Az összeget — korona összegben) utánvételezni kérem)
) postautalvánnyal küldöm.) A nem tetsző törölendő
) mellékelem bankjegyekben (bélyegeken.))

Pontos cím.

Mázoló műhely.

Mély tisztelettel jelentem Petrozsény és vidéke n. é. közönségének, hogy a főutcán a Czinner Fülöp féle házban mázó műhelyt nyitottam.

Elvállalok ajtókat, ablakok festését és fladerozását, üzletberendezés, Portál, fürdőszoba szokli olajbani festését, szoba padló festését és lakkozását a legjutányosabb árban és a n. é. közönség izlése szerint a legpontosabban elkészíttek.

Szíves támogatás és bizalmukat kérve vagyok

kiváló tisztelettel:

Balogh Sándor

mázoló mester.

Petrozsény.

8—13

Kiváló szerencse

Török-nél

Nagyon sokan szerencsések lettek általunk.

Hat millió koronánál többet nyertek nálunk nagyra-becsült vevőink.

Az egész világ legesélydúsabb sorsjátéka a mi m. kir. szab. osztálysorsjátékunk, mely nemsokára újból kezdetét veszi.

100.000 sorsjegy 50,000

PÉNZNYEREMÉNNYEL sorsoltatik ki, tehát az összes sorsjegyek fele nyer a mellékelt sorsolási jegyzék kimutatása szerint.

5 hónap alatt összesen tizenhárom millió 160,000 koronát egy hatalmas összeget sorsolnak ki. Az egész vállalat állami felügyelet alatt áll.

Az I-ső osztály eredeti sorsjegyeinek tervszerű betétjei a következők:

egy nyolczad ($\frac{1}{8}$) ft. —.75 vagyis 1.50 korona
egy negyed ($\frac{1}{4}$) „ 1.50 „ 3.— „
egy fél ($\frac{1}{2}$) „ 3.— „ 6.— „
egy egész ($\frac{1}{1}$) „ 6.— „ 12.— „

A sorsjegyeket utánvétellel vagy a pénz beküldése ellenében küldjük szét. Hivatalos tervezet díjtalanul. Megrendeléseket kérünk azonnal de legkésőbb

f. év május hó 22-ig

mely napon a húzás kezdetét veszi, bizalommal hozzánk küldeni.

Török A. és Tsa.

BANKHÁZ

Budapest,

Hazánk legnagyobb detail osztálysorsjáték üzlete

Főrudánk osztálysorsjáték osztályai:

Főüzlet: VI., Teréz-körút 46/a

Fiókok: 1. Váci-körút 4.

2. Múzeum-körút II.

3. Erzsébet-körút 54.

Állást nyernek.

Az Országos Pályázati Közlöny utján, mely az országban betöltendő összes állásokat közli, állást nyernek: ipari és kereskedelmi, mező és erdőgazdasági és műszaki tisztviselők, községi jegyzők és jegyzőrnokok, nótisztviselők kereskedelmi alkalmazottak és gyakornokok. Előfizetési ára $\frac{1}{4}$ évre 4 korona. Mutatványszámokat 30 fillér beküldése ellenében küld a kiadóhivatal Budapest Röck Szilárd utca 27. Állás-kereseti beigtatásnál minden szóért 6 fillér fizetendő, mely hirdetéseket legkésőbb csütörtökig fogad el a kiadóhivatal. 9—12.